Dosar nr. 5r-59/25
4-25056477-26-5r-24042025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

19 mai 2025 or. Rîşcani

Judecătoria Drochia sediul Rîşcani, în următoarea componenţă:

Preşedintele şedinţei, judecător: Sergiu Godorogea
Grefier: Aliona Tiron
Cu participarea:
Agentului constatator al IP Rîșcani Șerbatîi Iurii
Avocatul Veaceslav Lupacescu

Examinînd în şedinţa deschisă contestaţia înaintată de Ceban Igor împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei agentului constatator al IP Rîșcani Șerbatîi Iurii din 11. 04.2025 în cauza contravenţională în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravenţional al RM,

constată:

La data de 16 aprilie 2025 2025, Ceban Igor a înaintat contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție şi deciziei agentului constatator al IP Rîșcani Șerbatîi Iurii din 11. 04.2025 în cauza contravențională în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravenţional al RM.

În motivarea contestației Ceban Igor a invocat că, la data de 11 aprilie 2025 în localitatea or. Rîșcani, agentul constatator ar fi stabilit că ea ar fi implicată în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20 octombrie 2024. Se invocă faptul precum că ea ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic. Pentru această presupusă faptă i-a fost aplicată o sancțiune cu amendă semnificativă.

Nu este de acord cu procesul verbal și decizia de sancționare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

Drept notă, contestatorul a invocat că, dacă procesul verbal la comportamentul 18 apare semnătura ultimului, precum că ar fi recunoscut contravenția, solicită a fi considerată o eroare dat fiind că intenția a fost de a semna doar că a luat cunoștință cu pornirea procesului contravențional.

Menționează faptul că tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator a examinat procesul, efectiv, în lipsa sa, nu i-a explicat drepturile și obligațiile, nu a asigurat dreptul la apărare a contravenientului, nu a asigurat după caz serviciile unui interpret, nu a explicat esența faptei imputate și nu a prezentat nici o probă care ar confirma acest fapt, a amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere.

În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supus unui tratament umilitor și degradant, fapt care l-a afectat atât pe el cât și întreaga familie.

Conform art. 5 Cod contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de comiterea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale, decât în conformitate cu legea

contravențională. Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise.

Legea contravențională nu urmărește cauzarea de suferințe fizice sau lezarea demnității omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

Reieșind din prevederile art. 9 din Codul Contravențional *La aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante,*(principiu) individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale).

În așa mod, contestatara a fost sancționat/ă potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu am comis-o. Temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 *temeiurile de încetare a procesului contravențional,* Cod contravențional.

Potrivit art. 374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea autorității competente, care are drept scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale. Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, (alin. (1) art. 440 Cod contravențional) Procestd-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform art. 425 Cod contravențional. Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existentei sau inexistentei contraveni iei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa solufionare a cauzei. în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate in conformitate cu prezentul cod. explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele și documentele ridicate, constatările tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea la speță a prevederilor art.425 și 442 alin. (1) CC, ori în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Menționează că omisiunea enunțată de rând cu celelalte enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Procesul verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul verbal atrage nulitatea acestuia.

Unul din elementele de bază ale procesului verbal este:

- Locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale.

Agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

De menționat faptul că potrivit Curții Europene. încălcările de lege comise în cadrul procesului nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravențională.

Omisiunile respective, așa cum va fi elucidat în alineatele ce succed, au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții stalului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) CC determină nulitatea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Menționăm că agentul constatator, care potrivit dispozițiilor legale enunțate, era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a PV cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientei.

Potrivit Deciziei de sancționare eu aș fi acceptat personal bai pentru a exercita într-un mod anume votul la alegeri, aceste concluzii sunt false și abuzive.

Nu este există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată cine anume i-a dat bani, care persoană fizică? O aplicație bancară nu poate fi subiect al contravenției. Nu este menționat timpul acceptării banilor. Nu este probat care a fost scopul transferului banilor. Nu este probat dacă acești bani au ajuns anume la mine. Nu este probat dacă acești bani au fost ridicați. Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile. Nu este probată acceptarea participării la alegeri din interes material. Nu este probat faptul că anumiți bani au avut scopul influențării opiniei la alegeri, nu este răsturnată ipoteza unei simple donații sau unui simplu transfer bancar.

Prin urmare, fapta inscriminată este bazată doar pe niște constatări subiecvtive personale ale agentului constatator.

La decizia de sancționare nu a fost anexată niciun material probator care ar demonstra componența contravenției d ela ari. 471 Cod contravențional.

Agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie element constitutive ale contravenției.

Conform art. 440 din Codul Contravențional al RM Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Simpla indicare în procesul verbal cu privire la contravenție a articolului, care prevede o sancțiune, nu presupune și nici nu demonstrează comiterea contravenției de către contravenient, iar lipsa probelor afectează în mod esențial fondul cauzei.

Potrivit art. 458 din Codul Contravențional al RM examinând cauza contravențională, instanța de judecata este obligată să determine:

a) caracterul veridic al contravenției imputate;
b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei;
c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional;
d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante;

e) necesitatea sancționării și. după caz. caracterul sancțiunii contravenționale:

fi alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Conform art. 375 din Codul Contravențional al RM - Prezumția de nevinovăție (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Conform art. 460 din Codul Contravențional al RM instanța de judecată hotărăște asupra cauzei contravenționale în camera de deliberare, pronunțându-se prin hotărâre asupra aspectelor faptic și juridic ale cauzei.

Articolul 461 din Codul contravențional al RM prevede că în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la ari. 441 și 445. instanța urmează să înceteze procesul contravențional.

Cu referire la cele expuse supra, constată că, agentul constatator nu a asigurat realizarea scopului legii contravenționale, neelucidând pe deplin, obiectiv și sub (oaie aspectele circumstanțele cazului dat.

Dorește să menționeze că în cauza CtEDO Anghel vs. Roman ia (Hotăiirca din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Ozttîrk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984. seria A nr. 73. pag. 19, par. 52) Curtea a menționat că încadrarea de contravenție dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 alin. 1 din Convenție, indicațiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. în aceeași cauză, stabilind violarea art. 6 CEDO. cu referire la încălcarea prezumției de nevinovăție. Curtea a notat că instanțele sesizate asupra temeiniciei contestației, cu toate că nu au decis anticipat asupra verdictului mai înainte de a iî confirmat prin sentințele lor temeinicia procesului-verbal întocmit de polițistul C., au așteptat ca reclamantul să inverseze prezumția de legalitate și de temeinicie a procesului-verbal în litigiu, raportând proba contrarie la expunerea faptelor stabilită în procesul-verbal al agentului constatator.

În ordinea celor menționate, reține că existența faptei contravenționale și comiterea acesteia cu vinovăție de către persoana specificată în procesul verbal contravențional, trebuie să fie demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil.

Se constată că în speță, prezumția de nevinovăție de care se bucură acuzatul contravențional în acest caz nu a fost răsturnată.

Din motivele expuse în prezenta contestație, deoarece în speță procesul verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, dar și în lipsa unor probe care să demonstreze potrivii principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la speță a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de nevinovăție nu a fost răsturnată, ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi încetat, în legătură cu nulitatea acestuia și anulată decizia de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la ari. 240 alin. (1) Cod contravențional.

Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale constituie însăși esența unei societăți democratice, iar obligația statului de a se conforma cu bună-credință obligațiilor asumate constituie un principiu fundamental al răspunderii internaționale a statelor.

Această obligație generală, este impusă tuturor organelor de drept, care trebuie să se asigure că activitatea lor, urmează să o realizeze în limitele și în concordanță cu legea fundamentală existentă, totodată, să asigure calitatea legislației.

Urmare a celor menționate mai sus, contestatarul a solicit admiterea integrală a prezentei contestații.

Își întemeiază prezenta contestație în baza prevederilor ari. 6 CEDO. ari. 20, 21 din Constituție, art. ari. 5, 7. 381,384, 441.443, 445, 448, 446, 454. 462 Cod contravențional, prin care solicită admiterea contestației și anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de 11.04.2025 în privința sa, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

Contestatarul Ceban Igor, fiind citat legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar în cadrul ședinței de judecată este reprezentat de către avocatul Veaceslav Lupacesu în baza mandatului nr. ***** din 14.05.2025.

Astfel instanța de judecată ținând cont de termenul restrâns stabilit de lege pentru examinarea cauzei contravenționale, de faptul că contravenientul și-a delegate un apărător în cadrul procesului, reținînd prevederile art. 455 Cod contravenţional al RM şi având în vedere practica Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauzele Ponomaryov vs. Ucraina şi Avramenco vs. Moldova) instanţa judecătorească a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa contravenientului.

Agentul constatator al IP Rîșcani Șcerbatîi Iurie, în cadrul ședinței de judecată a declara că, în baza materialului înregistrat în REI-2 cu nr. ***** din 08.04.2025 la 08.04.2025 a fost pornit procesul contravențional pe semnele componenței contravenției prevăzute de art. 47^1 alin.(1) Cod Contravențional al Republicii Moldova. Astfel, având la bază probele cauzei contravenționale și anume pe raportul de analiză informațional-criminalăși dovezile prin care se adeverește că cet. Ceban Igor, urmare a implimentării de către organizația criminală ”Șor” a unui mecanism de corupere electorală, prin intermediul conturilor bancare deschise în cadrul băncii comerciale din Federația Rusă ”Promsvyazbank”, a primit pentru sine transferuri în ruble rusești, în vederea determinării persoanei sus nominalizate, pentru a vota candidatura unui anumir concurent electoral, precum și pentru alegerea opțiunii ”Nu” în cadrul Referendumului constituțional din toamna anului 2024. Ca rezultat, în privința lui Ceban Igor a fost încheeiat proces verbal cu privire la contravenție fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 500 u.c. Avînd calitatea de agent constatator susține decizia procesului verbal cu privire la contravenție și consideră că contestația cet. Ceban Igor nu este bazată pe probe. Totodată, la examinarea cazului s-a respectat prevederile art. 381 alin.(4) al Codului contravențional al Republicii Moldova și a soluționat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv , legal a primit decizia de sancționare în privința lui Ceban Igor, reieșind din prevederile art. 42, 43 al Republicii Moldova aplicînd o sancțiune sub formă de amendă în limitele Legii indicate, reieșind de lipsa autodenunțării din partea cet. Ceban Igor și lipsa contribuirii active la descoperirea ori la contracararea săvîrșirii faptei de corupere electorală. solicită respingerea contestației depusă de către Ceban Igor din motivul că este nefondată și neîntemeiată.

La întrebările avocatului Veaceslav Lupacescu, a declara că, lui Ceban Igor i-a fost lămurit că a pretins sume bănești, dar ultimul nu a mers la colaborare și nu a dat un răspuns concret. Persona a pretins suma de bani. În procesul- verbal nu este invocat că, Ceban Igor a pretins personal suma de bani, este indicat doar în fabula procesului – verbal. Se are în vedere că pentru a vota sau nu pentru o anumită persoană la referendum. Este invocat că, perioada anume la alegeri electorale. În fabula este menționat că, persoana anume a pretins pentru a vota sau de a nu vota pentru o anumită persoană. În fabulă s-a invocat executarea sau neexecutarea a unor acțiuni. Luând în considerație perioada de alegeri și timpul primirii banilor, nu a fost posibil de stabilit exact data și ora, dar ca proba este indicată prim mesaje. Este indicată data și ora deferită

și a fost invocată perioada indicată în proces- verbal. Îi este cunoscut că articolul 47[1] CC a fost introdus în august de astfel de cazuri se ocupa CNA. Să fi fost luată decizie față de persoana dată de CNA atunci materialul dat nu avea să fie examinat de către IP, dar avea să fie examinat de CNA. Nu îi este cunosc la care sumă bănească exact a pretins Ceban Igor, nu deține așa informație. Nu a fost stabilit de la cine concret Ceban Igor a pretins sume de bani dar a fost stabilit că, transferurile au fost la banca PSB. Ceban Igor a pretins sumă de bani, dar nu că anume a primit suma dată de bani. Conținutul mesajului nu îl are. Ceban Igor a accesat pe saitul dat. Ceban Igor a pretins suma de bani. Proba este doar mesajele primite și pretinderea de bani de la banca PSB. Sunt indicate orele la mesaje și doar atît. Explicațiile lui Balan și Pagu sunt anexate ca probă, care au invocat că nu cunosc nimic.

Avocatul Lupacescu Veaceslav, reprezentînd interesele contestatorului Ceban Igor, în cadrul ședinței de judecată a susținut contestația depusă de către Ceban Igor. În procesul- verbal cu privire la contravenţoie au fost admise un șir de încălcări prevăzute de art. 443-445 CC. În procesul- verbal cu privire la contravenție nu este indicată exact data concretă a comiterii contravenție, dar este indicată perioada. Agentul constatator nu avea împuterniciri de a examina astfel de contravenții invocînd perioada de 01.01.2024, deoarece modificările au avut loc în august 2024. De către agentul constatator nu a fost stabilit faptul cîți bani a pretins Ceban Igor, de la cine a pretins acești bani și confirmarea că a primit acești bani. Ceban Igor nu a recunoscut vina că, a pretins sau a primit acești bani. Consideră că, nu au fost prezentate probe scrise, de către agentul constator se face trimitere la niște mesaje, conținutul acestor mesaje lipsește. Posibil că conținutul acestor mesaje nu este legat de către alegeri electrorale și la fel urma să fie constatată legătura cu Banca PSB din Federația Rusă. La fel, sunt invocați martori care nu au nici o legătură cu Ceban Igor. În ce circumstanțe au fost audiați acești martori la fel nu se cunoaște. Solicită admiterea contestației depuse de către Ceban Igor cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Analizând și apreciind probele în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, din punctul de vedere al pertinenţei şi concludenţei, instanţa, după intima convingere, consideră necesar a respinge contestația depusă împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator, reieşind din următoarele considerente.

În sensul art. 395 alin. (1) p.2) și (1[1]) Cod contravenţional, instanţa judecă contestaţiile împotriva deciziilor autorităţilor competente să soluţioneze cauzele contravenţionale, procurorului.

Contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1[1]).

Potrivit alin. (1) art. 448 al Codului contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447[1] alin.(8).

Conform procesului-verbal din 11.04.2025 și deciziei agentului constatator din 11.04.2025, s-a constatat comiterea de către Ceban Igor a contravenției prevăzute la art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Fiind întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 11.04.2025 în prezența lui Ceban Igor, iar contestația înregistrată la data de 16.04.2025, instanța constată respectat termenul de contestare prevăzut la art. 448 alin.(1) Cod contravențional.

Reieşind din natura penală a contravenţiei, stabilită prin cauza Ziliberberg vs Moldova (01 mai 2005), în vederea asigurării unui proces echitabil conform exigenţelor instituite de art.6 § 2 CEDO, agentul constatator prin prisma art.440 alin.(1) Cod Contravenţional şi prin prisma cauzei Anuşca vs Moldova (18 iulie 2010), urmează să exercite o investigaţie completă, nepărtinitoare şi obiectivă în vederea acumulării materialului probator suficient şi concludent pentru stabilirea circumstanţelor importante ale cauzei, determinarea existenţei faptei contravenţionale, încadrarea juridică a faptei contravenţionale şi administrarea probelor invocate în apărarea sa de către ultimul.

Cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate.

Astfel, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art.443 din Codul contravenţional, sub sancțiunea nulității absolute, descrierea faptei fiind detaliată, cu arătarea tuturor împrejurărilor în care contravenția a fost săvârșită, data și timpul săvârșirii contravenției, precum și a numelui și datelor de identitate (IDNP) ale petentului, fiind indicat locul săvârșirii acesteia, figurând și semnătura agentului constatator.

Instanța reține că au fost respectate dispozițiile legale prevăzute sub sancțiunea nulității absolute, or, analizând minuțios actul contestat, instanța constată că, la redactarea procesului – verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a acordat o deplină eficiență prevederilor art.443 și art.445 Cod contravențional, consemnând în cuprinsul actului contestat toate circumstanțele cauzei care au importantă pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, iar alegațiile contestatarului sunt neîntemeiate.

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

În continuare, instanţa de judecată reţine că au fost respectate dispoziţiile legale prevăzute sub sancţiunea nulităţii absolute, iar invocarea acestui fapt în contestație nu și-a găsit confirmarea.

În ceea ce priveşte temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa va reţine aplicabilitatea în speţă a dispoziţiilor art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, astfel cum au fost acestea interpretate în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, care are caracter obligatoriu pentru statele semnatare.

Normele pretinse a fi încălcate de către contravenient sunt adresate tuturor cetăţenilor şi nu priveşte o categorie aparte de persoane, scopul aplicării acestor norme fiind punitiv şi preventiv, astfel încât sunt valabile garanţiile prevăzute de art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil în materie penală (Lauko v. Slovacia, 2 septembrie 1998; Nicoleta Gheorghe v. România, 3 aprilie 2012, §§25-26). Articolul 6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul la respectarea prezumţiei de nevinovăţie, ca element al dreptului la un proces echitabil în materie penală.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din acelaşi Cod, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Potrivit art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional*, pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune, se sancţionează cu amendă de la 500 la 750 de unităţi convenţionale.*

La fel instanța de judecată menționează, că statul de drept este de neconceput fără respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, supremaţia legii şi un sistem democratic, care poate fi asigurat, în primul rând, prin organizarea, desfăşurarea şi totalizarea rezultatelor alegerilor în corespundere cu anumite standarde, principii democratice.

Democraţia implică desfăşurarea unor alegeri libere şi corecte, crearea unui mediu politic în care cetăţenii să aibă posibilitatea de a participa în mod activ în procesul de luare a deciziilor. Dreptul de a alege şi a fi ales este recunoscut şi garantat de Constituția Republicii Moldova, și reprezintă baza fiecărei societăţi democratice.

În acest sens, Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art.21 stipulează că orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social-politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Potrivit Constituţiei Republicii Moldova, art. 2.„(1) Suveranitatea naţională aparţine poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct şi prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituţie". Art. 38.„(1) Voinţa poporului constituie baza puterii de stat. Această voinţă se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret şi liber exprimat

Principiile participîrii la alegeri sunt: -*vot universal* – cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - *vot egal* – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - *vot direct* – alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -v*ot secret* – votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzînduse astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -*vot liber exprimat* – nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-l împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a *votului liber exprimat,* afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

În orice scrutin electoral există o concurență între candidații care aspiră la ocuparea funcțiilor elective. Concurenții în alegeri, de regulă, prin programele lor electorale, propun soluţii diferite asupra principalelor probleme din societate şi fiecare din candidați doreşte să obțină încrederea, dar și voturile alegătorilor. Uneori concurenţii sunt tentaţi de a încălca legislaţia în vigoare, pentru a se menţine la putere sau pentru a accede la putere, inclusiv prin acțiuni reprobabile de corupere a alegătorilor.

Instanţa de judecată, audiind participanții la proces, examinînd în cumul totalitatea probelor, conchide că vina persoanei în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional este deplin dovedită prin: procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025, proces-verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost întocmit proces contravențional din 11.04.2025, raport de analiză informational criminal; încheierea Judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 22.10.2024, lista persoanelor.

În această ordine de idei instanța reține că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanță, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect instanța conchide că, față de probele administrate în cauză prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate, nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar lui Ceban Igor i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal cu privire la contravenție, propunând probe în dovedirea susținerilor sale și fiind administrate probele încuviințate acesteia, însă prin aceste probe ea nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actul contestat.

În consolidarea acestei poziții instanța de judecată remarcă că, procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii, trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că, în jurisprudența

CEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt, în principiu, contrare Convenției. În așa mod Curtea a constatat anterior că, prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept. În principiu, Convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (*Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001*).

Astfel, instanța consideră că vinovăția contravenientului Ceban Igor în comiterea contravenției incriminate a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente prezentate și cercetate în cadrul ședinței de judecată de către agentul constatator, iar contravenientul nu a prezentat instanței careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceia faptele constatate de către agentul constatator sunt apreciate de instanţa de judecată ca fiind veridice, reflectînd evenimentele ce au avut loc în realitate.

Prin urmare acțiunile lui Ceban Igor corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47^1 alin.(1) Cod contravențional, coruperea electorală pasivă cu indicii: *Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător al bunurilor, serviciilor, privelegiilor sau avantajelor sub orice, formă, care nu i se cuvin pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusive al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune.*

Instanța reține că, procesul verbal cu privire la contravenție este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calității de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumție de validitate și temeinicie, prezumție care este însă relativă și care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii.

La caz, în contestația depusă împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, Ceban Igor nu a prezentat nici o probă în susținerea poziției sale, limitîndu-se la invocarea formală a unor neajunsuri. De aceea, în opinia instanței de judecată, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator și legalitatea procesului verbal și a hotărîrii contestate. Or, după prevederile art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, persoana care a săvîrșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională este supusă răspunderii contravenționale.

În speță, instanța constată că în cadrul cauzei contravenționale a fost respectat principiul dreptății, contrar alegațiilor contravenientului, iar agentul constatator a întreprins toate măsurile necesare, în vederea stabilirii vinovăției contravenientului și a elucidării cauzei date, or probele anexate de către agent la dosar dovedesc pe deplin vinovăția contravenientului în comiterea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

În ceea ce privește sancțiunea amenzii, elementul esențial în funcție de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, și va fi aplicabil sub aspect penal, atât timp cât amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvârșirii de noi fapte.

Astfel, sancțiunea aplicată de către agentul constatator instanța apreciază că, aceasta a fost aplicată în limitele impuse de art. 34 alin. (2) Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional.

Instanţa conchide că, faţă de probele administrate în cauză, prezumţia de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumţia de autenticitate şi prezumţia de veridicitate nu au fost

răsturnate în cazul de faţă, în condiţiile în care săvârşirea faptei contravenţionale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator şi a probelor acumulate.

În ipostaza creată şi descrisă supra, vinovăţia contravenientului în săvârşirea contravenţiei şi-a găsit deplină confirmare prin probele administrate, care în ansamblu coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert cele expuse mai sus.

De rînd cu acest fapt, instanța apreciază ca declarativ argumentul contestatarului Ceban Igor precum că nu este de acord cu actul întocmit de către agentul constatator, dat fiind faptul că nu a comis contravenția de care este învinuit, or această poziție de către instantă este privită ca fiind o metodă de apărare în condițiile în care la materialele cauzei există probe pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării dovedesc săvârșirea faptei imputate.

Mai mult, nerecunoașterea vinei de către contravenient, reprezintă în principal un drept al contravenientului de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului contravențional are calitatea procesuală de contravenient nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații.

Afirmațiile contestatarului precum că agentul constatator eronat a interpretat și încadrat juridic acțiunile sale, instanța de judecată le respinge, or, studiind procesul verbal recurat instanța reține că acesta conține descrierea faptei contravenționale și încadrarea sa juridică neexistînd careva temeiuri de declarare a nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție conform prevederilor art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Drept concluzie, instanța de judecată stabilește că, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale prin care s-a dispus recunoașterea lui Ceban Igor vinovat în săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, agentul constatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional și a determinat caracterul veridic al contravenției inciminate, fiind acordată atenție cuvenită prevederilor art. art. 5-9 din Codul contravențional și anume principiul legalității și egalității în fața legii, principiul dreptății și caracterul personal al răspunderii contravenționale, precum și principiul individualizării răspunderii contravenționale și sancțiunii contravenționale, asfel ca obiecțiile făcute de către Ceban Igor în contestația sa să aibă un caracter de a evita răspunderea contravențională și care să nu poată influiența actele nominalizate supra, or, odată ce procesul verbal cu privire la contravenție și hotărîrea de sancționare fiind legale în fond, aceste acte nu pot fi anulate pe motive formale.

În circumstanţele enunţate instanţa de judecată conchide că, în cadrul judecării cauzei s-a confirmat netemeinicia contestaţiei lui Ceban Igor împotriva procesuluiverbal cu privire la contravenţie din 11.04.2025 întocmit de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Șcerbatîi Iurie, și a deciziei de sancționare din 11.04.2025, în privința lui Ceban Igor pentru săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 47^1 alin. (1) Cod contravențional, urmează a fi menținute fără modificări.

Conducîndu-se de prevederile art. 448, art. 460 şi art. 462 Cod contravenţional al R. Moldova, instanţa de judecată,_____

H O T Ă R Ă Ș T E:

Contestaţia înaintată de Ceban Igori împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie şi deciziei agentului constatator al IP Rîșcani Șerbatîi Iurii din 11 04.2025, prin care a fost

recunoscut vinovat și sancționat în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravenţional al RM, cu amendă în mărime de 500,00 (cinci sute) unități convenționale, ceia ce constituie 25 000,00 (douăzeci și cinci mii,00), se respinge, fiind neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Drochia sediul Rîşcani.

Preşedintele şedinţei, judecător Sergiu Godorogea